

Uitgelicht

Frans Rutten: belangrijk voorvechter van gepaste zorg

Foto: Leven Willemse

FRANS RUTTEN

Het eerste exemplaar van dit ESB-dossier werd op 4 oktober 2012 uitgereikt aan professor Frans Rutten van het instituut Beleid & Management Gezondheidszorg (iBMG) van de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR). Op die dag sprak professor Rutten ook zijn afscheidsrede uit als hoogleraar Gezondheidseconomie. Daarbij werd teruggeblikt op een periode

van niet minder dan dertig jaar waarin hij als hoogleraar op dit groeiende vakgebied actief was. In die periode heeft Rutten als geen ander bijgedragen aan het denken over en streven naar gepaste zorg, nationaal en internationaal, in theorie en praktijk. Veel van de auteurs van de bijdragen in dit dossier hebben dan ook in de loop der jaren met Rutten samengewerkt en zijn door hem opgeleid en geïnspireerd. Rutten, die in 1978 promoveerde bij professor Van Praag op een macromodel voor de zorgsector, geldt met recht als een van de belangrijkste grondleggers van de gezondheidseconomie in Nederland en daarbuiten. Al in 1982, op slechts 32-jarige leeftijd, werd hij benoemd tot hoogleraar Gezondheidseconomie en Medical Technology Assessment. Eerst aan de Universiteit Maastricht en vanaf 1988 aan de EUR, waar hij van 2002 tot 2007 ook voorzitter was van het iBMG. De combinatie van wetenschappelijke kwaliteit en maatschappelijke relevantie is kenmerkend voor zijn werk.

Het thema van gepaste zorg loopt als een rode draad door het werk van Rutten. Veel van zijn meer dan 300 publicaties (zie www.bmg.eur.nl/personal/f.rutten), waarmee hij meerdere malen hoog op ranglijsten van invloedrijke economen – zoals de ESB Economen Top 40 – prijkte, betreffen de vraag hoe gepast zorggebruik vast te stellen en te bevorderen is. Wereldwijd mag hij tot de meest geciteerde gezondheidseconomen worden gerekend. Hoewel Rutten in de volle breedte aan de gezondheidseconomie heeft bijgedragen, richt veel van zijn werk zich op de ontwikkeling en toepassing van economische

evaluaties in de zorg. Zo deed hij al vroeg onderzoek naar de doelmatigheid van cholesterolverlagers en droeg hij in belangrijke mate bij aan de ontwikkeling van methoden om productiviteitsverliezen te waarderen en onzekerheid rond doelmatigheidsschattingen weer te geven. Naast de wetenschappelijke impact heeft zijn werk de praktijk van het afbakenen van het basispakket van de zorgverzekering sterk beïnvloed, bijvoorbeeld in het verplicht stellen van het inleveren van een farmaco-economisch dossier bij vergoedingsaanvragen van innovatieve geneesmiddelen.

In 1978 nam Rutten het initiatief tot de oprichting van de Vlaams-Nederlandse Vereniging voor Gezondheidseconomie (VGE), tot op heden een belangrijk platform voor gezondheidseconomen, zowel werkzaam aan de universiteit als in de praktijk. In 1988 richtte hij het, aan het iBMG gelieerde, instituut for Medical Technology Assessment (IMTA) op, dat onder zijn jarenlange leiding uitgroeide tot een internationaal gerenommeerd instituut op het terrein van economische evaluaties in de zorg. Zijn ambitie om middels economische evaluaties het gepast zorggebruik in de praktijk te stimuleren wordt weerspiegeld in de vele commissies waar Rutten deel van uitmaakte, de belangrijke adviezen waaraan hij bijdroeg en de vele projecten op dit terrein die hij leidde. Een belangrijke mijlpaal was het grootschalige richtlijnenproject, waarbinnen op basis van doelmatigheidsinformatie richtlijnen voor gepaste zorg in de medische praktijk zijn ontwikkeld.

Rutten's redacteurschap van de verschillende edities van het leerboek 'Economie van de Gezondheidszorg' onderstreept zijn reputatie en zijn belangrijke bijdrage aan de vorming van nieuwe generaties gezondheidseconomen en multidisciplinaire gezondheidswetenschappers, onder wie meer dan veertig promovendi, van wie er negen inmiddels zelf hoogleraar zijn.

Frans Rutten heeft zo niet alleen een onuitwisbare stempel gedrukt op de ontwikkeling van de gezondheidseconomie als vakgebied, maar ook op het denken over en streven naar gepaste zorg in Nederland en daarbuiten. Een dossier gewijd aan dit maatschappelijk belangrijke thema vormt dan ook een gepaste markering van zijn afscheid.